

ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Професійна підготовка майбутніх соціальних працівників є надзвичайно складним завданням для вищої школи України. Враховуючи всю складність даного виду професійної діяльності є необхідність впровадження інноваційних методів навчання, які б допомагали дати студентам не лише теоретичними знаннями, а й професійними вміннями.

Під тренінгом розуміється форма активного навчання, метою якого є передача знань, а також розвиток відповідних умінь та навичок; він є методом створення умов для саморозкриття учасників та самостійного пошуку ними способів рішення соціально-психологічних проблем [1, с. 15].

Тренінг є одним з ефективних методів групової роботи, заснований на активній участі самих учасників тренінгового заняття і на сьогоднішній день виступає одним із найефективніших способів передачі та засвоєння інформації. Будь-який тренінг будується на взаємоактивному навчанні, дискусіях, «мозкових штурмах», рольових іграх, аналізі випадків тощо.

Відповідно тренінг у процесі професійної підготовки майбутніх соціальних працівників спрямований на те, щоб студенти набували належні систематизовані професійні знання, вміння, навички, які доповнять стихійно отриманий соціальний досвід і забезпечать більш успішне освоєння соціальних норм, установок, цінностей, ролей. Адже, у порівнянні з іншими навчальними методами та формами тренінг має ряд переваг:

- робота в групах, що дозволяє знати комунікативні бар'єри, подолати стереотипи та налагодити процес взаєморозуміння;
- наявність правил роботи, що дисциплінує учасників та оптимізує процес навчання;

- можливість отримати зворотній зв'язок, що дає змогу відчути підтримку та взаєморозуміння від студентів та викладів;
- атмосфера відкритості та довіри, що дозволяє студентам краще розкрити свої когнітивні, комуніка- тивні та особистісні риси;
- використання активних методів навчання (ділові ігри, рольові ігри, мозковий штурм, дискусії, показ відео файлів тощо), що урізноманітнює процес навчання, робить його більш насиченим та цікавим [1, с. 16].

Тренінгова робота має бути побудована так, щоб спонукати студентів до самоаналізу, представлення власної точки зору та особистого соціального досвіду, формування пріоритетних особистісних позицій, до особистісного зростання в усіх напрямках.

Саме за допомогою тренінгових технологій формуються професійні навички та уміння, які є базовими для соціального працівника:

- вміння встановлювати контакт з клієнтом;
- налагодження зв'язку та зняття бар'єрів у спілкуванні з клієнтами;
- навички активного слухання;
- орієнтація в ситуації клієнта, ведення діалогу;
- зняття емоційного напруження;
- вміння аргументувати свою точку зору тощо.

Тренінгові технології відіграють важливу роль у вирішенні завдання оволодіння майбутніми соціальними працівниками професійними знаннями та навичками. Відповідно кожне тренінгове заняття включає інформаційний матеріал, що повністю відповідав темі та практичні вправи. Всі тренінгові заняття необхідно насичувати використанням різноманітних навчальних методик та технік (перегляд фільмів, дискусії, підведення підсумків, ігри тощо) [2].

Завершується тренінгове заняття, за всіма правилами, підбиттям підсумків. Кожен студент має можливість сказати, що йому найбільше запам'яталось, сподобалось (не сподобалось), було цікавим, висловити побажання стосовно наступних тренінгових зустрічей.

Отже, одним із ефективних навчальних методів є тренінг. Саме за допомогою тренінгу можна вдало подати необхідний теоретичний матеріал, а також відпрацювати необхідні навички та форми поведінки. Впровадження тренінгів може бути корисним для студентів різних спеціальностей, а особливо для тих, чия професійна діяльність буде пов'язана зі взаємодією з іншими людьми. Адже такі напрямки роботи спеціаліста потребують розвинутих комунікативних якостей та професійних умінь взаємодії з іншими людьми, чого можна досягти засобами активного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Журавська Л. М. Соціально-психологічний тренінг: розвиток якостей особистостей працівників сфери туризму. К. : Видавничий Дім «Слово», 2006. 312 с.

2. Карпенко О. Г. Професійна підготовка майбутніх соціальних працівників в умовах університетської освіти. К., 2008. 48 с.